ชื่อวิทยานิพนธ์ สัมพันธภาพกับครอบครัว การรับรู้ความรุนแรงของการเจ็บป่วย ความสามารถ ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และความวิตกกังวลของผู้สูงอายุที่เข้ารับการรักษา

ในโรงพยาบาลในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้เขียน นางสาวบุษรา ราชรักษ์

สาขาวิชา พยาบาลศาสตร์ (การพยาบาลผู้ใหญ่)

ปีการศึกษา 2548

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาสัมพันธภาพกับครอบครัว ของผู้สูงอายุ การรับรู้ความรุนแรงของการเจ็บป่วย ความสามารถในการปฏิบัติกิจ วัตรประจำ วัน และความวิตกกังวลของผู้สูงอายุทคสอบความสามารถของสัมพันธภาพกับครอบครัว การ รับรู้ความรุนแรงของการเจ็บป่วย และความสามารถในการปฏิบัติกิจ วัตรประจำวัน ใน การทำนายความวิตกกังวลของผู้สูงอายุในโรงพยาบาล กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุที่เข้ารับการ รักษาในโรงพยาบาลในหอผู้ป่วยอายุรกรรม จังหวัดนกรศรีธรรมราช จำนวน 240 ราย ซึ่งเลือกโดย วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามตามแบบบันทึกข้อมูลทั่ว ไป แบบสอบถามสัมพันธภาพกับครอบครัว แบบสอบถามการรับรู้ความรุนแรงของการเจ็บป่วย แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันข และแบบสอบถามกวามวิตกกังวลขณะเผชิญ ซึ่งผ่านความเห็นชอบด้านความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ผลการทดสอบ ความเที่ยงด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคของแบบสอบถามสัมพันธภาพกับครอบครัว และ แบบสอบถามความวิตกกังวลขณะเผชิญเท่ากับ 0.83 และ 0.86 ตามลำคับ สำหรับแบบประเมิน ความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันมีค่าความเท่าเทียมจากการสังเกตโดยผู้วิจัยและผู้ ช่วยวิจัย (interrater reliability) เท่ากับ 0.90 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย และสมการถดถอย พหุดูณแบบขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 51.70 มีความวิตกกังวลอยู่ในระดับปานกลาง และร้อยละ 12.90 มีความวิตกกังวลอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 85.80 มีสัมพันธภาพกับครอบครัวอยู่ในระดับดี ร้อยละ 66.30 มีการรับรู้ความรุนแรงของการเจ็บป่วยระดับรุนแรงมาก และร้อยละ 90.80 มีความ สามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอยู่ในระดับที่ต้องพึ่งพาผู้อื่นเล็กน้อย

2. ผลการวิเคราะห์สมการถดลอยพหุคูณแบบขั้นตอน กำหนดระดับความมีนัยสำคัญ ที่ 0.05 พบว่าสัมพันธภาพกับครอบครัว การรับรู้ความรุนแรงของการเจ็บป่วย และความสามารถใน การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความวิตกกังวลได้ร้อยละ 21 ($R^2 = 0.21$)โดยสัมพันธภาพกับครอบครัวเป็นตัวทำนายที่ดีที่สุด ($\beta = -.38$, p<.05สัมพันธภาพกับครอบครัว และความสามารถในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันมีอิทธิพลขัดขวางความวิตกกังวล ขณะที่การ รับรู้ความรุนแรงของการเจ็บป่วยมีอิทธิพลด้านเสริมต่อความวิตกกังวล

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญในการสร้างเสริมสัมพันธภาพระหว่างผู้ป่วย และครอบครัว เพื่อลดระดับความวิตกกังวลของผู้ป่วยสูงอายุ **Thesis Title** Family Relationship, Perceived Severity of Illness, Activities of

Daily Living and Anxiety of Hospitalized Elders in

Nakhon Si Thammarat Province

Author Miss Busara Rajcharak

Major Program Nursing Science (Adult Nursing)

Academic Year 2005

ABSTRACT

This descriptive study aimed to describe family relationship, perceived severity of illness, activities of daily living (ADL) and anxiety and explore the variation of among the elderly anxiety explained by family relationship, perceived severity of illness and ADL. The subjects were 240 hospitalized elders in Nakhon Si Thammarat Province. They were selected by multistage sampling technique. Data were collected by questionnaires, i.e., personal data, family relationship, perceived severity of illness, Barthel ADL and Spielberger's state anxiety. The content validity of these questionnaires were supported by 5 experts. The Cronbach's alpha relibility of family relationship and the state anxiety questionnaires were 0.83 and 0.86 respectively, the interrater reliability of ADL was 0.90. Descriptive statistics and multiple stepwise regression were used for data analysis.

The results revealed that:

1. Fifty one point seven percent of the subjects had anxiety at moderate level and 12.90 percent at high level. Eighty point five percent of the subjects had family relationship at high level, 66.30 perceived their illness as very severe and 90.80 percent needed little support from others for their ADL.

2. In the stepwise multiple regression, given a significance level at 0.05; family relationship, perceived severity of illness, and ADL were selected as significant predictors. They explained 21 percent of the variance of anxiety. Family relationship explained most of the variance ($\beta = -.38$, p < .05). Family relationship and ADL negatively affected or decreased anxiety whereas perceived severity of illness increased anxiety

(5)

The results indicate the necessity to promote family relationship since it is a buffer to anxiety in elders patients.